

EUSKALTZAINDIA'REN AGIRI TA ERABAKIAK

SARIKETAK

Agerkari onen I^{ko} Atalan, 67 gañen oñian ikus dezakezun antzera, Euskaltzaindia'ren Sariketasailak, bere Oñsaila'ren 17'ko batzafean, eskeiñiko zituan ipuisariak zein eta nolakoak ziran, egunkarien bidez jakiñerazi zuan. Huna emen sariztatuak izan ziran ipuien izen eta egileak :

I IPUIN LABUÑAK. Goiensaria : « Mendu euskeraz umeak » zeritxon Garitaonandia'tař Bitor apaiz yaunaren ipuiari : 150 laurleko.

Bigañen saria : « Axurdario », Andres Lizarza'ko Aita kaputxinoareu ipuiari : 50 laurleko.

Irugañen saria : « Eduñnetxo », Jose Ariztimuño Tolosa'koaren ipuiari : 25 laurleko.

II IPUIN LUZEAK. Goiensaria : « Soin edeñtasuna » izendatutako Luis Jauregi Erenderi'koaren idazkiari : 350 laurleko.

Bigañen saria : « Pedro Mari » zeritxon Zinkunegi'tař Joseba, euskaltzain urgazlearen gutuntxoari : 125 laurleko.

Irugañen saria : « Eliza'ren kaltez... » So-
dupe'tař Peru'k eginikako lanari : 50 laurleko.

GURE « EUSKERA »-REN I^{ko} ZENBAKIA

Gure agerkari onen I^{ko} zenbakia uñirik bialdu diegu bai euskaltzain kide ta urgazle guzieri, bai'ta Euskaleñi'ko agerkari ta egunkari orori. Atsegin artu degu izpafingi geienek oaf au edo onen antzekoa ageferazi dutela ikusiaz :

« La Academia de la Lengua Vasca, que se fundó el año 1919, a consecuencia del Congreso de Oñate y con el apoyo de las Diputaciones hermanas, acaba de publicar el primer número de su boletín en un bonito tomo de 80 páginas, enteramente redactadas en euskera.

« Tras un prólogo en euskera, castellano y francés del editor, el P. Pierre Lhande, S. J. (actualmente profesor de literatura vasca en la Universidad de Toulouse), esta obra abarca dos partes distintas. La primera, *Euskaltzainideak*, da una reseña completa de todos los miembros de la Academia (titulares, honorarios y correspondientes) con sus señas, fecha de admisión y una noticia biográfica y bibliográfica de los primeros, datos necrológicos, etc. La segunda, *Euskaltzaindia'ren batzarak*, trae un interesantísimo cuadro de los ensayos de creación de una Academia vasca que se hicieron en lo pasado hasta la constitución de la actual en Oñate y San Sebastián, y acaba con una relación detallada de cada una de las veintidós sesiones habidas durante su primer año de existencia.

« Esta obra es indispensable para cualquiera que se interese al movimiento euskarólogo de estos últimos años, y creemos, además, que merece nuestro mayor encomio por ser quizás el mayor esfuerzo que se haya hecho jamás para adaptar el euskera al estilo que requieren las cuestiones literarias y académicas modernas. »

Agerkari orietatik batek, Bayona'ko *Eskualduna'k*, samur aide txikibatekiñ apu'bat zirikatu gaitu esanaz :

« EUSKERA. Hitz hori gainean larriki ezarria, agertu da, egun hautan, Euskaltzaindiak azkeneko urthean ibili lanen bilduma.

« Euskaltzaindia zer den badakikezue, bederen gehienek, hemen berean aski maiz eta luzaz irakurturik. Izen hortako biltzar bat egina dute Espainia aldeko Eskualherrian, eskuararen zaintzeko...

« Buruen buru, *Eusker*a hango eskuara mota batean egina da. Eta bizkitartean aitzin-solasa hemengo baten, *Lhande* aita jesuistaren eskutik dugu. Jaun hori Chubero tarra da, Chuberoko eskuara arin eta gochoa hain ongi dakiena. Zertako, bere hori baztarrerat utzirik, mintzo zaiku hor hango eskuara idor eta dorpe batean ?

« Gure arabera, Euskaltzaindiak behar lituzke zaindu, eta geroago ta garbiago bilakatzen lagundu, eskuara mota guziak ; guziek baitute beren edertasun berezia, eta beraz beti aitzinat irauteko gei baitire. *Eusker*a delako bilduma Eskualdun guzientzat egina balin bada, zertako Eskualtzain bakotchak ez dauku han emanen bere eskualdeko eskuara hoberenetik, guziek ikus dezagun nola behar liteken mintzatu, ongi mintzatzekotz ? »

Lefo orien idazleak, euskeraren batasunerako egin gogo diran lanen be'irrik ez-daukala agirian dago. *Euskaltzaindia*'ren eta *Eusko Ikaskuntza*'ren laneri jafai dedila, ta laster, euskalki guziak ziñ-ziñez gordetzen edo begiratzen ditugularik gure saila daramagula ulert dezake.

EUSKALTZAINDIA'RI BATZUK AGURKA,

BESTEAK AURKA

Gure Lendabiziko Atalan « Euskaltzaindi au jaio zan egunetik laster asko baltzu be'ria zirikatzen minki eta

saminki, mingañaz eta idaztortzaz asi zirala » ginion. Beste batzuk aldiz, agerkarien bidez, bere zorionezko agufak igofi edo bialdu ziñizkiguten. Arlo ofen gorabêrak ikeřtu nai lituzkeanak emen dakarzkigun idazkiak ikeř ditzala :

J. M. de Ojarbide : *¡ Porfin ! Academia de la Lengua Vasca.*

EUZKADI, 1919^{ko} irailaren 22^{ko} zenbakian.

— — *Voto de Obediencia.* EUZKADI, urte ta il bereko 27^{ko} zenbakian.

Idazki auxe agertu zan egunaren biaramonean, irailaren 28 an, *Kirikiño*'k, EUZKADI'ren bidez *Ojarbide*'ri erantzupen samiña bialdu zion; gero beriz *Kirikiño*'ri *Axe*'k 29^{ko} zenbakian; azkenik, agerkari bertan, *Abertzale*'k (« Obediencia a la verdad ») eta *Txadon-zaya*'k (« Euskeralbatza ») ta abaf...

Angel de Apraiz. *La Academia de la Lengua Vasca.*
R. I. E. V.. Julio-Diciembre 1919,
p. 181.

[Jean Etchepare]. *Eikualtzainburua.* Bayona'ko ESKUALDUNA'ren 1920^{ko} zenbaki batzuetan.

X... ESKUALDUNAREN ALMANAKA 1921 gařen urtekoan.

X... *Bertzen irakurgaietan.* GURE HERRIA, 1921^{ko} otsaila'koan, 134 g. ořian.

Pierre Lhande. *Eskuara eta eskualzaiñak.* GURE HERRIA, 1921^{ko} epaila'koan, 152 g. ořian.

Kirikiño. *Pierre Lhande jaunari zer bait.* EUZKADI, epaila 22 gařenekoan.